

Skolledarkonferens

Marienlyst 12. oktober 2007

Katrin Hjort

- Lektor Institut for Pædagogisk Sociologi,
Danmarks Pædagogisk Universitet
- Gæsteprofessor Högskolan Kristianstad

Att glädjas åt andras utveckling

- Om skolledarens roll i lärernas professionsutveckling

Hvorfor denne overskrift?

- Den unge journalist

En gammel sandhed

Anerkendelsens betydning for udvikling og vækst.

Bruno Bettelheim:

”En god nok forælder”

(”En god nok lærer”/”en god nok leder”)

*Jeg respekterer dine holdninger, selvom jeg ikke
accepterer dine handlinger!*

En ny situation

Nye vilkår for lærerarbejde, skoleledelse og skoledrift i de nordiske velfærdsstater.

DECENTRALISERING –
INTERNATIONALISERING

Nye krav til professionalisering af lærere og ledelse. Nye overvejelser over anerkendelse og etik.

Disposition i dag

- Professionsbegrebet
- Det danske forskningsprojekt:
Gymnasiereform 2005:
  - Vilkår og dilemmaer i ledelse
  - Erfaringer og udfordringer til ledelsen

Argumentation i dag

- De nye vilkår placerer skolelederne i en række **dilemmaer**, der ofte håndteres via **delegering** af ledelse.
- Delegeret ledelse forudsætter **professionalisering** af lærere og ledelse.
- Professionel ledelse kræver fokus på **anerkendelse og etik**.

Professionalisering

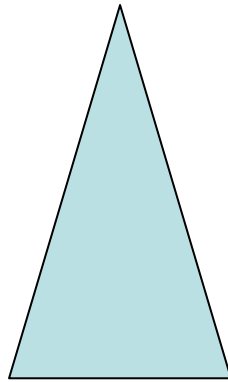
VIDEN (ekspert kunskap, teoretisk baseret)	Kunskapsudvikling (forskning, uddannelse)
KUNNEN (specialist færdigheder til kompliceret arbejde)	Kompetenceudvikling (reel handlekompetence, formel beslutningskompetence, handle- og råderum, relativ autonomi)
VILLEN (pro fessio)	Etisk og social legitimitet

▪

PROFESSIONELT ARBEJDE	SERVICE ARBEJDE
<p>”Klientens bedste”</p> <p>Dialog baseret på professionel kunnskap og erfaring.</p> <p>Kort og langt sigt.</p>	<p>”Kunden har altid ret”</p> <p>Her og nu.</p>

Nye vilkår mht. styring af skoler

- Politisk kontraktstyring

- Økonomisk selvforvaltning

Konkurrence om "kunderne"

Nye dilemmaer for skoleledelse

- Decentralisering – Recentralisering
- Udvikling – Effektivisering
- Brugerorientering – Forbrugerorientering

- Hvordan håndteres dilemmaer?
- ”Sundhedsrisikoen”
- Behovet for professionel lederuddannelse

Nye håndteringsmodeller

- Forsøg på top-styring
- **Delegering:** en måde at håndtere både udvikling og effektivisering på.
  - Risici: Ignorere skolens indre liv (Lige godt/lige gyldigt – magt – meningstab)
  - Muligheder: Kvalificere skolens indre liv

Delegering og professionalisering

- Muligheder for kundskabsudvikling, kompetenceudvikling og ansvar.
- Nye dilemmaer knyttet til konflikthåndtering (personificering, individualisering)
- Risiko for polarisering og selektion

Udfordringer til det delegerede lederskab

FORHANDLET LEDELSE	Manipulation?	Ærlighed
NETVÆRKS LEDELSE	Nepotisme?	Retfærdighed
POLYFON LEDELSE	Hykleri?	Troværdighed

Udfordringer til det professionelle lederskab

- Ethiske fordringer – personlige krav
- Anerkendelse og respekt (de synlige ledere)
- Genkendelse og erfaring (de fagprofessionelle ledere)
- Demokratiske fordringer

*Stk. 5: Uddannelsen og skolekulturen som helhed skal forberede eleverne **til medbestemmelse, medansvar, rettigheder og pligter** i et samfund med frihed og folkestyre. Undervisningen og **hele skolens dagligdag må derfor bygge på åndsfrihed, ligeværdighed og demokrati**. Eleverne skal derigennem opnå forudsætninger for **aktiv medvirken i et demokratisk samfund** og forståelse for mulighederne for individuelt og i fællesskab at bidrage til udvikling og forandring samt forståelse af såvel det nære som det europæiske og globale perspektiv.*

Lov nr. 590, 24.06.2005

Ny formålsparagraf i gymnasiet